

Espainiako Konstituzioa
Constitución Española

ESPAINIAKO KONSTITUZIOA

CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA

ESPAINIAKO KONSTITUZIOA

CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA

JUAN INAZIO UGARTEMENDIA EZEIZABARRENA

MAITE ZELAIA GARAGARZA

Koordinatzaileak

PATXI PETRIRENA ALTZUGUREN

Itzultzailea

CARMEN AGOUES MENDIZABAL

EHUko Administrazio Zuzenbideko irakaslea

ITZIAR ALKORTA IDIAKEZ

EHUko Zuzenbide Zibileko irakaslea

AITOR BENGOETXEA ALKORTA

EHUko Lan Zuzenbideko irakaslea

GARBIÑE BIURRUN MANCISIDOR

EHUko Lan Zuzenbideko irakaslea

IÑAKI ESPARZA LEIBAR

EHUko Zuzenbide Prozesaleko irakaslea

MIKEL KARRERA EGIALDE

EHUko Zuzenbide Zibileko irakaslea

ANA LETURIA NABAROA

EHUko Eliz Zuzenbideko irakaslea

EDURNE TERRADILLOS ORMAETXEA

EHUko Lan Zuzenbideko irakaslea

JASONE URKOLA IRIARTE

EHUko Administrazio Zuzenbideko irakaslea

ANTTON ELOSEGI ALDASORO

EHUko Euskara Juridikoko irakaslea

Zuzenbideko Euskararen Mintegiko arduradura

JUAN GARZIA GARMENDIA

EHUko Euskara Zerbitzua

IBON SARASOLA ERRAZKIN

EHUko Euskara Zerbitzua

IÑAKI UGARTEBURU GASTAÑARES

EHUko Euskara Zerbitzua

HAIZEA CORPA BURGUILLO

Zuzenbideko Euskararen Mintegiko bekaduna

BEGOÑA ALBISU SUKIA

Zuzenbideko Euskararen Mintegiko bekaduna

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

JUSTIZIA, LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZA SAILA
DEPARTAMENTO DE JUSTICIA,
EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

© Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua
Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco

ISBN: 84-8373-851-1

Lege gordailua/Depósito legal: BI-1722-06

Fotokonposizioa/Fotocomposición: Ipar, S. Coop.
Zurbaran, 2-4 - 48007 Bilbao

Inprimatzea/Impresión: Itxaropena, S.A.
Araba Kalea, 45 - 20800 Zarautz (Gipuzkoa)

a

- abdikazioa** abdicación 57
- aberria** patria 2
- aberrigabeak** apátridas 13.4
- abokatuaren defentsa eta laguntza** defensa y asistencia de letrado 17.3, 24.2
- adierazpen-askatasuna** libertad de expresión 20
- adindun izatea, adin-nagusitasuna** mayoría de edad 12, 59, Xed. Geh. (2)
- adingabe izatea, adinik ez izatea** minoría de edad 39.3, 59, 60
- Administrazio Publikoa** Administración Pública 103
- administrazio zibila** administración civil 25.3, 26, 97
- administrazio-egintzak** actos administrativos 105.c, 106.1
- administrazio-prozedura** procedimiento administrativo 149.1.18
- administrazio-xedapenak** disposiciones administrativas 105
- administrazio-zigorrek** sanciones administrativas 25.3
- ageri-ageriko delitua** flagrante delito 18.2
- agerraldia** comparecencia 76.2
- aginduzko mandatua** mandato imperativo 67.2
- agintaldia amaitzea (Gobernuarena)** cese (del Gobierno) 101
- ahozko prozedura** procedimiento oral 120.2
- aire-eremua** espacio aéreo 149.1.20
- akusatua** acusado 24.2
- alarma-egoera** estado de alarma 116
- aldarrikatzea (legeak)** promulgación de las leyes 62, 91
- aldekoak ez diren edo norbanakoen eskubideak murrizten dituzten zigor-xedapenak** disposiciones sancionadoras no favorables o restrictivas de derechos 9.3
- alderdi politikoak** partidos políticos 6
- aldi baterako ahalgabetzea (eskubideak)** suspensión (de derechos) 55.2
- alkateak** alcaldes 140
- arau-hierarkia** jerarquía normativa 9.3
- arbitrariotasuna** arbitrariedad 9.3
- arbitrariotasun-debekua** interdicción de la arbitrariedad 9.3
- argitaratzea (legeak)** publicación (de las leyes) 91
- Armada** Ejército 8.1
- asilo-eskubidea** derecho de asilo 13.3
- askatasuna** libertad 1.1
- askatasunerako eskubidea** derecho a la libertad 17
- askatasun publikoak** libertades públicas 13.1
- askatasuna kentzea dakarren zigorra** sanción privativa de libertad 25.3
- askatasuna kentzea** privación de libertad 25
- atxiloketa** detención 17, 24.2, 55.2
- atzeraeraginik eza** irretroactividad 9.3
- atzeritarrek** extranjeros 13
- atzeritartasuna** extranjería 149.1.2
- aukeratzea, hautatzea** elección 140, 72.2, 152.1
- aurreirapen sozial eta ekonomikoa** progreso social y económico 40.1
- autonomia-ekimena** iniciativa autonómica 143.2, 151.1, Xed. Ira. (1), Xed. Ira. (2)
- autonomia-erkidegoak** comunidades autónomas 143
- autonomia-erkidegoetako justizia-auzitegi nagusiak** tribunales superiores de justicia de las comunidades autónomas 152.1
- autonomia-erkidegoetako legebiltzarrak** asambleas legislativas de las comunidades autónomas 87.2
- autonomia-eskubidea** derecho a la autonomía 2, 143.1
- autonomia-estatutua** estatuto de autonomía Xed. Geh. (4)
- auzipetu** procesar 71.2
- auzipetzea** procesamiento 71.1
- auzitegiak** tribunales 122
- Auzitegi Gorena** Tribunal Supremo 123
- auzitegi ohiturazko eta tradizionalak** tribunales consuetudinarios y tradicionales 125

b

- babes-errekurtsoa** recurso de amparo 53.2, 161.1, 162.1
- babes ematea (epaile eta auzitegiek benetan babes ematea)** tutela (efectiva de los jueces y tribunales) 24
- bahitzea (argitalpenak)** secuestro (de publicaciones) 20.5

baimena autorización 71.2
bandera bandera 4.2
barne-merkataritza comercio interior 51.3
barne-politika política interior 97
batasuna unidad 2
baterra batzartzea reunirse en sesión conjunta 74.1
bateraezintasunak incompatibilidades 70.1, 98.4
batzar-garaiak períodos de sesiones 73
behin-behineko autonomia araubidea régimen provisional de autonomía Xed. Ira. (1)
behin-behineko autonomia organoak organismos provisionales autonómicos Xed. Ira. (7)
behin-behineko espetxealdia prisión provisional 17.4
bergizarteratzea reinserción social 25.2
bermeak garantías 24.2, 53
berrestea (Erregearen egintzak) refrendo (de los actos del Rey) 64.1, 56.3
berronestea (legeak) sanción de las leyes 62, 91
beste inoren esku ezin utzizkoa (botoa) indelegable (voto) 79.3
besterenezintasuna inalienabilidad 132.1
betebeharra deber 30.1, obligación 155
betebeharrak nahitaez betearaztea cumplimiento forzoso de las obligaciones 155
betoa (Senatuarena) veto (del Senado) 90.2
biltzeko eskubidea derecho de reunión 21
bitariko batzordea comisión mixta 74
bizikidetzaren printzipio demokratikoak principios democráticos de convivencia 27.2
bizilekuaren bortxaezintasuna inviolabilidad del domicilio 18.2
bizitokia libreki aukeratzeko eskubidea derecho a elegir libremente la residencia 19
bizitzeko eskubidea derecho a la vida 15
bortxaezintasuna inviolabilidad 66.3, 67.1, 70
bortxazko lanak trabajos forzados 25.2
Botere Judiziala Poder Judicial 117
Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia Consejo General del Poder Judicial 122.2, 122.3
botoa voto 79.3

d

debekua prohibición 25.3, 26, 145.1
defentsa defensa 24.2, 27, 38, 51

defentsa-gabezia indefensión 24.1
dekretuak decretos 62
derogatu derogar 81.2
desafektazioa desinfección 132.1
desegitea (elkarreak, Ganberak) disolución (de asociaciones, de las Cámaras) 22.4, 99.5, 115.1
desjabetze behartua expropiación forzosa 33.3
dibisak divisas 149.1.11
dimisioa dimisión 101,114
Diputatuen Kongresua Congreso de los Diputados 68
diputazioak diputaciones 146
Diputazio Iraunkorra (Ganberetakoa) Diputación Permanente (de las Cámaras) 78
diru-sistema sistema monetario 149.1.11
doakotasuna gratuidad 119

e

ebazpen judiziala resolución judicial 18.3, 20.5
egiteko judizialak diligencias judiciales 17.3
ekimen publikoa iniciativa pública 128.2
ekitatez banatzea distribución equitativa 40.1
ekoizteko eta sortzeko eskubidea (literatura, artea, zientzia eta teknika) derecho a la producción y creación literaria, artística, científica y técnica 20
ekonomia-jarduera actividad económica 128.2, 131.1
elkarrekikotasun printzipioa principio de reciprocidad 13.3
elkartasuna solidaridad 2, 138.1
elkarte paramilitarrak asociaciones de carácter paramilitar 22.5
elkarte profesionalak organizaciones profesionales 52
elkartzeko eskubidea derecho de asociación 22
emakida administratiboak concesiones administrativas 149.1.18
emigrazioa emigración 149.1.2
enbargaezintasuna inembargabilidad 132.1
enbaxadoreak embajadores 63
enplegu osoa pleno empleo 40.1
enpresa-askatasuna libertad de empresa 38
enpresaburuak empresarios 37
enpresaburu-elkarreak asociaciones empresariales 7

entzuer a ematea audiencia 105
 epaia sententia 164.1
 epaileak jueces 117.1
 epaitegiak juzgados 122
 erabiltzaileak usuarios 51
 erantzukizun kriminala responsabilidad criminal 102.1
 erantzukizuna (botere publikoena) responsabilidad (de los poderes públicos) 9.3
 erlijioak confesiones religiosas 16.3
 erlijio- eta moral-heziketa educación religiosa y moral 27.3
 erlijio-askatasuna libertad religiosa 16
 erreferenduma referéndum 92.1, 151, 152, 167.3 168.3
 erreglamenduak reglamentos 72.1, 79, 80, 87
 erreglamendu-ahala potestad reglamentaria 97
 erregeordetza regencia 59
 errugabatasun-presuntzioa presunción de inocencia 24.2
 eskaria petición 77.1
 eskariak egiteko eskubidea derecho de petición 29, 77
 eskualdatzea (ahalmenak) transferencia (de facultades) 150.2
 eskualdeak regiones 138.1, 137, 143.1
 eskubide historikoak derechos históricos Xed. Geh. (1)
 eskubide politikoak derechos políticos 13.2
 esku-hartzea (estatuarena, enpresetan) intervención (estatal, de empresas) 128.2
 eskumenak competencias 148, 149, 150
 eskumen eskusiboak competencias exclusivas 149
 eskumen-gatazkak conflictos de competencia 161.1.c
 eskuordekoa (Gobernuarena) delegado (del Gobierno) 154
 eskuordetza (ahalmenak) delegación (de facultades) 150.2
 Espainiako estatua Estado español 1.3, 56.1
 Espainiako herria pueblo español 1
 Espainiako nazioa Nación española (Aitz.)
 espainiar nazionalitatea nacionalidad española 11
 esparru-legeak leyes marco 150.1
 Estatu Kontseilua Consejo de Estado 107

Estatuaren Aurrekontu Orokorrak Presupuestos Generales del Estado 134
 Estatuaren Fiskal Nagusia Fiscal General del Estado 124
 estatuaren hiriburua capital del Estado 5
 Estatuaren Kontu Orokorra Cuenta General del Estado 136.1
 Estatuaren Ondarea Patrimonio del Estado 132.3
 estatuburua Jefe del Estado 56.1
 estatutua (enplegatuen, funtzionario publikoena) estatuto (de personal, de funcionarios públicos) 72.1
 estradizioa extradición 13.3
 etxebizitza izateko eskubidea derecho a la vivienda 47
 ezkontza formak formas de matrimonio 32

f

finantza-autonomia autonomía financiera 156.1
 fiskala fiscal 127.1
 forma politikoa (estatuarena) forma política (del Estado) 1.3
 foru-araubidea régimen foral Xed. Geh. (1)
 foru-lurraldeak territorios forales Xed. Geh. (1)
 foru-zuzenbidea Derechos forales Xed. Geh. (2)
 fundazioak fundaciones 34
 funtzio eta kargu publikoetara iristeko eskubidea derecho a acceder a funciones y cargos públicos 23.2
 funtzionario publikoak funcionarios públicos 103.3

g

gai publikoak asuntos públicos 23.1
 Ganberak Cámaras 67
 gastu publikoa gasto público 31.2, 134.5
 gatazka kolektiboko neurriak hartzeko eskubidea derecho a adoptar medidas de conflicto colectivo 37.2
 geldiarazi (elkarte baten jardura) suspender (una asociación, en sus actividades) 22.4
 gerra deklarazioa declaración de guerra 63.3
 gidatzeko printzipioak (politika sozial eta ekonomikoa) principios rectores (de la política social y económica) 39

Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertzala Declaración Universal de Derechos Humanos 10.2

Gizarte Segurantza Seguridad Social 129.1, 149.1.17

gizarteko bakea paz social 10.1

gizarte-laguntza asistencia social 148.1.20

gizatasunaren edo duintasunaren kontrako tratuak tratos inhumanos o degradantes 15

Gobernu Kontseilua Consejo de Gobierno 152.1

Gobernua Gobierno 97

Gobernuaren programa politikoa programa político del Gobierno 99.2

Gorte Nagusiak Cortes Generales 66.1

grazia-eskubidea derecho de gracia 62.i

grazia-ahalmena prerrogativa de gracia 87.3

greba egiteko eskubidea derecho a la huelga 28.2

gutxiak disminuidos 49

h

harmonizatzea (arau-xedapenak) armonizar (disposiciones normativas) 150.3

hautaezintasuna inelegibilidad 70, Xed. Ira. (8.3)

hautatzea, aukeratzea elección 152.1, 140

hauteskunde orokorrak elecciones generales 23, 62, 68

hauteskunde-araubide orokorra régimen electoral general 81.1

hauteskunde-barrutia circunscripción electoral 68.2

hauteskunde-batzordeak juntas electorales 70

hedabideak medios de comunicación social 20.3, 149.1.27

heriotza-zigorra ezetzatzea abolición de la pena de muerte 15

herri-akzioa acción popular 125

herri-ekimena iniciativa popular 87.3

Herriaren Defendatzailea Defensor del Pueblo 54

herritarrak ciudadanos 9, 11.3, 13

herritarren parte-hartzea participación de los ciudadanos 23.1, 125

hezkuntzarako eskubidea derecho a la educación 27

hirigintza urbanismo 148.1.3

hitzarmen kolektiboak convenios colectivos 145

hizkuntza ofiziala (estatuarena) lengua oficial (del Estado) 3.2

hondamendia edo lazeria publikoa catástrofe o calamidad pública 30.4

hutssegite judizialak errores judiciales 121

i

ideologia-askatasuna libertad ideológica 16

ikastetxeak centros docentes 27.9

ikerketa-batzordeak comisiones de investigación 76.1

immigrazioa inmigración 149.1.2

immunitatea inmunidad 71.2

inbestidura investidura 99

Indar Armatuak Fuerzas Armadas 149.1.4

independentzia (epaile eta magistratuen) independencia (de jueces y magistrados) 117.1

indultu orokorra indulto general 62

informazio-eskubidea derecho a la información 20

ingurumen egoki batez gozatzeko eskubidea derecho a disfrutar de un medio ambiente adecuado 45

interes orokorra interés general 30.3, 128, 149.1.20

interpelazioak (ganberetan eginikoak) interpellaciones (parlamentarias) 111.1

intimitatea (norberarena eta familiarena) intimidad (personal y familiar) 18.1

intimitaterako eskubidea derecho a la intimidad 18.1

irakaskuntza-askatasuna libertad de enseñanza 27.1

isilpeko elkarteak asociaciones secretas 22.5

isilpekotasuna (komunikazioena) secreto de las comunicaciones 18

izena ematea inscripción 22.3

izendatzea nombramiento 64.1, 122.2

j

jabari publikoko ondasunak bienes de dominio público 132.1

jabetza pribatua propiedad privada 33, 129.2

jabetza intelektual eta industrial propiedad intelectual e industrial 149.1.9

jakiteko betebeharra (gaztelania) deber de conocer (el castellano) 3.1
jarauospena herencia 33.1
jarduketa **judizialak** actuaciones judiciales 120
jendaurreko bilkurak sesiones públicas 80
jurisdikzioa jurisdicción 123.1, 136.2, 152.1
jurisdikzio militarra jurisdicción militar 117.5
jurisdikzio-ahala potestad jurisdiccional 117.3
jurisdikzio-batasuna unidad jurisdiccional 117.5
jurisdikziopeko itsasoa mar territorial 132.2
justizia justicia 1.1
Justizia Administrazioa Administración de Justicia 117.1

k

kabildoak cabildos 141.4
kalte-ordaina indemnización 33.3, 121
kanpo-merkataritza comercio exterior 149.1.10
kanpo-politika política exterior 97
kargutik kendu ezina inamovilidad 117.1
kargutik kentzea (gubernukideak, epaile eta magistratuak) separación (de los miembros del Gobierno, de jueces y magistrados) 62, 117.2
kartzela-legeria, kartzela arloko legeria legislación penitenciaria 149.1.6
katedra-askatasuna libertad de cátedra 20.1
kentzea (ondasunak eta eskubideak) privación (de bienes y derechos) 33.3
komunalak comunales 132.1
komunikazioen isilpekotasuna secreto de las comunicaciones 18.3
konfiantza-galdekizuna cuestión de confianza 112
Konstituzio Auzitegia Tribunal Constitucional 161.1
Konstituzioa berritzea revisión de la Constitución 168
Konstituzioaren erreforma reforma constitucional 166
Konstituzioaren eta ordenamendu juridikoaren mende egotea sujeción a la Constitución y al ordenamiento jurídico 9.1
konstituziokontarakotasun-deklarazioa declaración de inconstitucionalidad 161.1
konstituziokontarakotasun-errekurtsoa recurso de inconstitucionalidad 161.1.a, 162.1.a

kontratu administratiboak contratos administrativos 149.1.18
kontsulta-erreferenduma referéndum consultivo 92.1
kontsumitzaileak consumidores 51
Kontu Auzitegia Tribunal de Cuentas 136
kontzeju irekia concejo abierto 140
kontzientzia-eragozpena objeción de conciencia 30.2
kontzientzia-klausula izateko eskubidea derecho a la cláusula de conciencia 20.1
Koroa Corona 56
kudeaketa gestión 27.7
kultura-ondarea patrimonio cultural 3.3

l

lanaldia jornada laboral 40.2
lanbide-heziketa formación profesional 40.2
laneko segurtasun eta higieena seguridad e higiene en el trabajo 40.2
lanerako eskubidea derecho al trabajo 35.1
langabezia desempleo 41
langileen estatutua estatuto de los trabajadores 35.2
lan-legeria legislación laboral 149.1.7
lan-negoiazio kolektiborako eskubidea derecho a la negociación colectiva laboral 37.1
lege organikoak leyes orgánicas 81
legeak aurrez ezarritako epaile arrunta izateko eskubidea derecho al juez ordinario predeterminado por la ley 24.2
legearen aurrean berdinak izatea igualdad ante la ley 14
legearen kontrako elkarteak asociaciones ilegales 22.2
legebiltzarkideak miembros de las Asambleas Legislativas 87.2
legebiltzarrak Asambleas Legislativas 152.1
lege-dekretuak decretos-leyes 86
legegintza elaboración de las leyes 81
legegintza eskuordetua legislación delegada 85
legegintza-ahala potestad legislativa 66.2
legegintza-batzorde iraunkorrak Comisiones Legislativas Permanentes 75.2
legegintza-dekretuak decretos legislativos 85
legegintza-ekimena iniciativa legislativa 87.2

legegintzarako eskuordetza delegación legislativa 82
legegintzarako herri-ekimena iniciativa legislativa popular 87.3
lege-proiektuak proyectos de ley 88, 90
lege-proposamenak proposiciones de ley 89
legeria penala, arlo penaleko legeria legislación penal 149.1.8
legeria prozesala legislación procesal 149.1.8
legeria zibila legislación civil 149.8
legezkotasun printzipioa principio de legalidad 9.3
legitimazioa legitimación 162
lesioak lesiones 106.2
lotura-indarra fuerza vinculante 37.2
lurraldeak ordezkatzeko Ganbera Cámara de representación territorial 69.1
lurralde-antolamendua organización territorial 137
lurraldeen arteko konpentsazio-funtsa fondo de compensación interterritorial 158.2
lurralde-entzutegiak audiencias territoriales Xed. Geh. (4)
lurralde-osotasuna integridad territorial 8.1, 94.1.c

m

magistratuak magistrados 117.1
merkataritzaz-legeria legislación mercantil 149.1.8
merkatu-ekonomia economía de mercado 38
Ministerio Fiskala Ministerio Fiscal 124
Ministro Kontseilua Consejo de Ministros 62.f, 88, 112, 115.1, 116.2
mintzaira-moldeak modalidades lingüísticas 3.3
monarkia parlamentarioa monarquía parlamentaria 1.3

n

norberaren nahiz familiaren beharrak hornitzeko besteko ordaina jasotzeko eskubidea derecho a remuneración suficiente para satisfacer sus necesidades y las de su familia 35.1
nahitaezko hezkuntza enseñanza obligatoria 27.3
nazio-lurraldea territorio nacional 19
Nazio Ondarea Patrimonio Nacional 132.3

nazioarteko harremanak relaciones internacionales 149.1.3
nazioarteko hitzarmenak convenios internacionales 96.2
nazioarteko tratatuak tratados internacionales 63.2, 93
nazionalitatea nacionalidad 11
nazionalitate bikoitza doble nacionalidad 11.3
nazionalitateak (eta eskualdeak) nacionalidades (y regiones) 2
norberaren irudirako eskubidea derecho a la propia imagen 18

O

obligazioak obligaciones 30.2, 94.1.d, 134, 149.1.8
Ogasun Publikoa Hacienda Pública 94.1.d
ohore-auzitegiak tribunales de honor 26
ohorerako eskubidea derecho al honor 18
oinarri-legeak leyes de bases 82.4, 83
oinarrizko eskubideak derechos fundamentales 10.2
oinordetza (Koroaren) sucesión (en la Corona) 57
oinordetza-lerroa ahitzea extinción de la línea sucesoria 57.3
ondasunak bienes 33.3
onespena (estatuarena) consentimiento (del Estado) 63.2
onura fiskalak beneficios fiscales 133.3
ordenamendu juridikoa ordenamiento jurídico 1.1
ordezkari diplomatikoak representantes diplomáticos 63.1
ordezkaritza-mandatuak mandato representativo 159.4
osasan publikoa salud pública 43.2
osasanaren babeserako eskubidea derecho a la protección de la salud 43.1
osoko bilkurak sesiones plenarias, plenos 75.1, 80
osotasun fisiko eta morala integridad física y moral 15
parlamentariak parlamentarios 67.3, 151.2.2

Parlamentuko taldeak grupos parlamentarios 78.1

parlamentu-kontrola control parlamentario 20.3, 55.2

parte hartzea, parte-hartzea participación, intervención 6, 9.2, 23, 129.2

pentsamenduak, ideiak eta iritzia libreki adierazteko eta zabaltzeko eskubidea derecho a expresar y difundir libremente pensamientos, ideas y opiniones 20

pentsioak pensiones 50

pertsonala (botoa) personal (voto) 79.3

pluralismo politikoa pluralismo político 1.1, 6

politika sozial eta ekonomikoa política social y económica 39

polizia autonomikoa policía autonómica 149.1.29

polizia judiziala policía judicial 126

poliziarekiko egitekoak diligencias policiales 17.3

presidentea (Gobernuko) presidente (del Gobierno) 98.1

presidenteordea (Gobernuko) Vicepresidente (del Gobierno) 98.1

preskribaezintasuna imprescriptibilidad 132.1

prestazio pertsonalak prestaciones personales 31.3

printze oinordekoa príncipe heredero 57.2

probintzia provincia 137, 141.1, 141.2

probintzia-mugak límites provinciales 141.1

produktibitatea productividad 38

produktzio-bideak medios de producción 129.2

profesionalen elkargoak colegios profesionales 36

publiko egitea (arauak) publicidad (de las normas) 9.3

publiko izatea (jarduketa judizialak) publicidad (de las actuaciones judiciales) 120.1

S

salbuespen-egoera estado de excepción 116

salbuespenezko egoerak situaciones de excepción (estados de alarma, excepción y sitio) 116

salbuespenezko auzitegiak tribunales de excepción 117.6

Segurtasun Indar eta Kidegoak Fuerzas y Cuerpos de Seguridad 70

segurtasun juridikoa seguridad jurídica 9.3

segurtasun publikoa seguridad pública 149.1.29

segurtasunerako eskubidea derecho a la seguridad 17

sekretu profesionala secreto profesional 20.1

Senatua Senado 66

setio-egoera estado de sitio 116

sindikatuak sindicatos 7, 28

sindikatzeko eskubidea derecho a sindicarse 28, 103.3

sozietate kooperatiboak sociedades cooperativas 129.2

subiranotasun nazionala soberanía nacional 1.2.

sufragio unibertsala sufragio universal 23.1

sufragio-eskubidea, sufragiorako eskubidea derecho de sufragio 13.2, 23

t

toki-administrazioa Administración Local 140

korporazioak corporaciones 141.2, 142

toki-ogasanak haciendas locales 142

tortura tortura 15

tributuak tributos 133

tributu-sistema sistema tributario 31.1

tutore tutor 60

tutore jardutea, tutoretza tutela (ejercicio de la) 60

u

udalak ayuntamientos 140

udal-hauteskundeak elecciones locales 13.2, 140

udalerrriak municipios 137, 140

udalerrri-elkartzeak agrupaciones de municipios 141.3

udaltzaingoa policía local 149.1.29, 148.1.22

uharteetako probintziak provincias insulares 69.3

uharte kontseiluak consejos insulares 69.3

unibertsitateen autonomia autonomía universitaria 27.10

X

xedapen derogatzailea disposición derogatoria
xedapen gehigarriak disposiciones adicionales
xedapen iragankorrak disposiciones transitorias

Z

zentsura-mozioa moción de censura 113
zerbitzu militarra servicio militar 30.2
zerbitzu publikoa servicio público 106.2

zerbitzu zibila servicio civil 30.3
zergak impuestos 157
zigor-xedapenak disposiciones sancionadoras 9.3
zinegotziak concejales 140
zinpekoen epaimahaia jurado 125
zirkulatzeko eskubidea (nazio-lurraldean) derecho a circular (por el territorio nacional) 19
zor publikoa deuda pública 135
zuzenbide-estatu sozial eta demokratikoa Estado social y democrático de Derecho 1.1

Euskararen normalizazioa konplexutasun handiko prozesua da, eta hori, neurri batean, bere erritmo desberdinetan ispilatzen da. Justizia administrazioa eta Zuzenbidearen mundua, oro har, normalizazioa astiroago gauzatuz doan eremu horietakoak dira, alde batetik, arloaren zailtasun linguistiko berezkoengatik, eta, bestetik, arauak eta legeak Euskal Herritik kanpoko instantzietan eginak izateagatik.

Hori horrela izanik ere, bai autogobernu lanak bai Zuzenbide fakultateen jardun akademikoak premia biziak eskatzen digute oinarritzko lege testuak euskarara ekartzea. Eusko Jaurlaritzako Justizia Sailak eta Euskal Herriko Unibertsitateak bat egiten dute konpromiso horretan, eta hortik dator LEGEAK-LEYES bilduma hau, lege testuak euskaraturik eskaintzen dituen.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

JUSTIZIA, LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZA SAILA
DEPARTAMENTO DE JUSTICIA,
EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

eman ta zabal zazu

Universidad Euskal Herriko
del País Vasco Unibertsitatea